Szocializmust — magyar módra!

ÚJ ÚT

A Magyar Szocialista Munkás Párt Veszprém megyei Ideiglenes Intéző Bizottságának lapja

I. évfolyam — 6. szám. ÁRA 50 FILLÉR Csütörtök, 1956. november 15.

Nézzünk szembe a tényekkel!

Még mindig nem indult meg az élet. Pedig a pártatlan józan ész is ezt követeli. Hosszú sorok az üzletek előtt, mozdulatlan gépek az üzemekben. Ilyen suta béna volt a nemzet, 1945-ben is, de akkor háború volt és a munkás-paraszt tömegek a föld birtokbavételére, a gyárak, bányák, bankok államosítására, a munkás-paraszt hatalom megteremtésére készültek. De emlékezzünk azokra az időkre, amikor a termelés elégtelensége folytán dühöngött az infláció. Nem lehet azt elfeledni, hogy a munkásosztály szine-java éhen-szomjan, de határtalan lelkesedéssel végezte az ujjáépítés nehéz munkáját és utolsó ingétől is megválva teremtette meg a napi betevő falatot.

És most miről van szó? Arról, hogy a munkásosztály nehéz küzdelmek és nélkülözések árán kivívott hatalmát egy maroknyi csoport hatalmi őrületéből magához ragadta. Ezt a tobzódó önkényt elégelte meg a nép és telekiáltotta a világot: soha többé! E kiáltás harcra hívott minden becsületes magyar embert. S *míg a nép jogaiért küzdött, az ellenforradalom lábrakapott és az elkeseredés tüzébe bedobta hamis, megtévesztő jelszavait, ugyanakkor rohamra indult a hatalomért. Most már* oszlik a köd. Most már világosan látni, hogy a véres fasiszta terrornak mi volt, és ma is mi az igazi célja. Először a joggal gyűlölt ÁVH embereit lincselte, aztán embereket válogatás nélkül. De emlékezünk, hiszen napjainkban történt, amikor forradalmároknak, szocialistáknak igazán nem nevezhető, csupán a békéért szót emelő papokat is félreállították. Ez már nem a nemzeti ügy védelme, ez már nyílt reakció, nyílt ellenforradalom. Ne értsük félre! Az igazság az, hogy ma nekem, holnap neked. Ne áltassuk magunkat, a burzsoá földbirtokos reakció soha sem volt és ma sem kíméletes. Ha most nem találjuk meg a helyes utat, nemcsak a féktelen elnyomás és nyomor kegyetlen súlya nehezedik a munkásosztályra, mely fáradságot nem ismerve építette a maga hazáját, hanem tűzfészekké válik hazánk Európa szívében. Elhallgattak a fegyverek és az élet, a munka megindulását várjuk. Várjuk, mert munka nélkül sohasem volt és most sem lesz élet.

Azok a követelések, melyek a nemzeti forradalommal elindultak, lassan bár, de megoldást nyernek. A Munkás-Paraszt Forradalmi Kormány eddig hozott intézkedései ezt bizonyítják. Most mégis a napi követelések kiharcolásának alátámasztására, a munkásság a sztrájk fegyveréhez nyúlt. Ez a leghatásosabb fegyver? Nem, mert ez ma már visszafelé sül el. Ki gondolt arra, hogy ha nincs szén, nincs fény, meleg otthon, közlekedés? Ha nincs termelés, nincs áru, ha nincs közlekedés, nincs betevő falat a gyerekek szájába. Van-e családapa, akit gyermeke elleni bosszúállásra lehet bírni? Van-e édesanya, aki éhezni, dideregni akarja látni gyermekét? Ki vallja kárát a dühöngő vásárlási láznak? Nem a régi világ letűnt lovagjai, akik ingóságaik értékesítéséből kényelmesen megélhetnek, hanem a kétkezi dolgozók, a munkások a bérből, fizetésből élő értelmiségiek, a kisparasztok.

Nem lehet egy országot más *országoknak* eltartani, magának kell lábraállni. A józan észhez kell most appellálni. A sztrájk most katasztrófát jelent. [illegible], fűtetlen lakásokat a tél dermesztő hidegében. Rongyos éhező apróságokat, megbénult kohókat, beomlott bányákat, vak sötétséget.

Nem! A munkásosztály nem akarhat tömegnyomort, éhhalált, hisz éppen a jobb életért emelte fel szavát és öklét. De a fegyver, melyet most szorongat, éppen az ő szívébe röpíti az első golyót. Erre várnak az úri banditák, hogy nyomorában legyengülve, megalázva megadhassák a kegyelemdöfést annak az osztálynak, mely az egész nemzet szabadságának, jólétének, békéjének, szent eszméivel lelkesülten oly sok dicsőséget szerzett az alkotó munkának.

Dolgozni! Ez most a legnemzetibb, a legszentebb feladat. Szilárdan kitartani az egész nemzet érdekeit szolgáló jogos követelések mellett, de dolgozni a nyugodt, boldog otthonokért, a csengő gyermekkacajért, az országért, az életért.

GONDOLKOZZATOK...!

Öt üzem munkásainak megbízottai keresték fel tegnap a Magyar Szocialista Munkáspárt Intéző Bizottságát ugyanazon kérdéssel.

— Dolgozóink nem akarják felvenni addig a munkát, ameddig nem adják át a magyar hatóságoknak a fogvatartottakat s a becsületes hazafiakat nem engedik szabadon...

Ekkor nyitott ajtót a kenyérgyári küldöttség s mindjárt a lényeggel kezdte:

— Mi is felszólítást kaptunk a sztrájkra, mit csináljunk?

A jelenlévő megbízottak szinte egyemberként feleltek:

— Ti természetesen csak dolgozzatok, a népnek kell a kenyér...

— De a kenyérgyárnak meg szén kell, máskülönben holnap, — akár van sztrájk, akár nincs — nem tudunk sütni! — felelték határozottan a kenyérgyáriak.

Így kapcsolódik egymáshoz az üzemek termelése. Sztrájk van, sztrájk már húsz nap óta és senki sem mer odaállni a leghangosabban sztrájkot követelők elé.

— Saját pusztulásodat készíted elő a sztrájkkal. Ma még félig tele vannak az üzletek, de meddig lesznek, mit gondoltok, ha utánpótlást nem küldenek az üzemek?! Inflációba, a spekulánsok karmaiba kergetitek az országot, vajon kinek az érdeke ez?! Gondolkozzatok!...

30 lakást osztottak ki

A Magyar Szocialista Munkáspárt Várpalotai Ideiglenes Intéző Bizottságának javaslatára a Városi Tanács a híradós laktanyát lakás céljaira átadta. A 24 lakásban a November 7 Erőmű, az Alumíniumkohó, a Péti Nitrogénművek és a Kőolajipari Vállalat dolgozói kapnak helyet. Ugyancsak az Intéző Bizottság javaslatára a volt pártbizottság épületébe költözött a bölcsőde és a napköziotthon. A bölcsőde helyén felszabaduló lakásokat a dolgozók kapják meg. A régi napköziotthonból egy lakás lesz és a gyöngébb képességű gyerekek részére gyógypedagógiai osztályt állítanak fel. A Tanács azoknak a lakosoknak, akik épületkárt szenvedtek, építőanyagot adott ki segítségül.

Magyar hatóságok őrizetébe kerültek a fogvatartottak

Mint már közöltük, az MSZMP megyei intéző bizottságának közbenjárására tegnap Apró Antallal érintkezésbe lépett Kovács Rudolf, a városunkban tartózkodó kormányösszekötő. Tolmácsolta a megye lakosságának követelését, hogy adják át a magyar hatóságoknak a fogvatartottakat. Apró Antal szerda reggel ismét beszélt telefonon a kormányösszekötővel és közölte, hogy ebben az ügyben máris intézkedést hoztak a szovjet csapatok budapesti legfelsőbb parancsnokságán. Ezt követően jelent meg a veszprémi szovjet parancsnokság Konyisev ezredessel az élén az MSZMP Intézőbizottságának épületében. Konyisev ezredes közölte, hogy a fegyveres harcok során foglyulejtett magyar személyek azért voltak eddig szovjet felügyelet alatt, mert egyáltalán nem volt ezekben a napokban Veszprémben magyar karhatalom, ügyészség, amely vizsgálatot tartson ügyükben, a becsületes hazafiakat hazaengedje, a bűnözőket pedig — akik részben a börtönökből szabadultak ki, részben ezeket a napokat használták fel rablásra, fosztogatásra, esetleg gyilkolásra — példásan megbüntesse. A szovjet parancsnokság most már hogy újjászerveződtek ezek a karhatalmi szervek, kész azonnal átadni a magyar hatóságoknak a működési területén fogvatartottakat. Néhány teherautón azonban Budapestre szállítottak polgári személyeket, de azok átadása is folyamatban van.

A megyei intéző bizottság azonnal intézkedést tett e megállapodás gyakorlati végrehajtására Ez azt jelenti, hogy a mai nap folyamán Veszprémbe szállítják a fogvatartottakat és azonnal el is kezdik ügyeik felülvizsgálását a magyar hatóságok.

Kádár János beszélgetése a munkástanácsok küldötteivel

A tegnapi nap folyamán sok munkásküldöttség kereste fel Kádár Jánost, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökét. A küldöttségek üzemeik, gyáraik munkásainak összeállított pontjaira kértek feleletet. Kádár elvtárs részletesen válaszolt a feltett kérdésekre, követelésekre, beszédét a rádió ma *közölte. Holnapi számában az Új Út* is részletes tudósítást ad beszédéből.

Három nap alatt 1300 fegyvert szedtek össze a város környékén

Az elmúlt napokban számos fegyveres egyén húzódott le Budapest felől Veszprém környékére és a Bakonyba. Tés környékén 30—35 fős csoportokban bujkálnak s nagy részük már letette a fegyvert. Tapolca környékén egy 150 főnyi csoport adta meg magát, amelynek vezetője Gyenge Lajos többszörös betöréses lopást elkövető bűnöző volt, akit kiengedtek a börtönből.

A szovjet csapatok ezekben a napokban 1300 fegyvert szedtek össze a városban, és környékén.

Ülést tartott a megyei tanács munkástanácsának intézőbizottsága

(Tudósítónktól.)

A megyei tanács munkás tanácsának intéző bizottsága és végrehajtó bizottsága szerdán délelőtt együttes ülést tartott. Az ülésen Kovács Rudolf, Veszprém megye kormányösszekötője tájékoztatást adott a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormánynak a munkástanácsok létrehozásával, feladatkörével kapcsolatos határozatáról, majd több fontos kérdést beszéltek meg. A munkástanács intéző bizottsága megállapodott abban, hogy a mai napon változtatnak a munkástanács személyi összetételében. Egyes személyeket visszahívnak s helyettük az illetékes osztályok önállóan, saját hatáskörükben választják meg új képviselőjüket.

Döntött a munkástanács intéző bizottsága azoknak a tanácsi dolgozóknak a kérelme ügyében is, akiket az elmúlt napokban károsodás ért és segélyt kértek. A harcok során a legsúlyosabb károsultak között a rendelkezésre álló pénzből nyolcezer forintot osztanak ki. Az intéző bizottság egyik tagja kérésére megegyeztek a megyei tanács apparátusából korábban jogtalanul elbocsájtott dolgozók ügyének felülvizsgálásában is. Az elbocsájtott tanácsi dolgozókkal — a vezető beosztásuakat kivéve — az az osztály foglalkozik, amelyhez tartozik. Akinek az elküldése jogtalan volt, hatálytalanítják felmondását, akiké pedig jogos volt, azokét megerősítik. Ez utóbbiaknak is segíteni akarnak azonban, ezért támogatják a termelő munkában való elhelyezkedésüket.

Követeléseik valóraváltásáért

A Veszprémi Építőgépkarbantartó Vállalat műhelyeiben gépek zúgnak. Csattog, zakatol minden. Dolgoznak az emberek. A munkát már a múlt hét pénteken felvették, s a munkások mintegy kétharmada dolgozik. A többiek a közlekedési zavarok miatt maradtak otthonukban. A környező községekből a vállalat szállítja be és haza a dolgozókat. Így rendben, zavartalanul folyik a munka.

Ebben az üzemben a 21 fős munkástanács jól irányítja, vezeti az életet. Amíg szén és anyag lesz, nem állnak le a gépek. Talán másfél hétig kitartanak. Utána becsukják a kapukat.

Remélhetőleg erre nem kerül sor. Ebben bíznak az emberek. Továbbra is dolgozni akarnak. A létük függ tőle.

— Mi munkával harcolunk a követeléseinkért — mondja Bisi Gyula. — Mert vannak követeléseink... Engedjék szabadon a letartóztatott fiatalokat mindenütt. Ezért harcolunk most munkával, de ha kell, akkor sztrájkkal is.

Mindig több és több ember kapcsolódik bele a beszélgetésbe. Fiatalok és éltesebb emberek. Az olajos arcokból égetően villognak a szemek.

Egy magas, izmos férfi az asztalra csap. Erős keze van. Megremeg az asztal, szinte egyszuszra elmondja a munkások követeléseit.

— Le a normával! — Az SZTK biztosítsa a drágább gyógyszert is a rászoruló munkásoknak! — Az üzemi balesetesek kapjanak 100 százalékos fizetést.

Csécs Zoltán kovács az egyik szemét veszítette el az üzemben. S bár karja erős, bírja a munkát, mégis csak az egyévi átlagkeresete 65 százalékát kapja kézhez. Ezen változtatni kell!

A munkások legtöbbje a normarendszer eltörlését kívánja. Kiemelt órabért akarnak.

A munka azonban továbbra is becsülettel folyik.

Az emberek tudják, hogy jogos követeléseik csak akkor teljesíthetők, ha helytállnak a munkában. Mert a munka maga az élet. Enélkül sírba kerül a nemzet. A Veszprémi Építőgépkarbantartó Vállalat munkásai nem akarnak sírásók lenni. Életet akarnak. Virágzó, független, szocialista Magyarországot. Ezért harcolnak — munkával.

Magyar karhatalmi szervek veszik át a közbiztonság védelmét

A magyar karhatalmi szervek, az újjászervezett rendőrség és katonaság — az MSZMP intéző bizottságának kérelmére — mától kezdve fokozatosan átveszik a szovjet katonaságtól a város közbiztonságának védelmét. Intézkedés történt, hogy a város legfontosabb középületeinek őrizetét máris vegyék át a magyar hatóságok. Szó volt arról is, hogy Veszprém városban meghosszabbítják az esti kint tartózkodási időt. Erről ma döntenek véglegesen.

Áruhiány, pénzromlás, hideg lakás, éhinség...

EZT AKAROD?

Ha nem, állj munkába, segíts az országnak új életet kezdeni!

A bányászokra nézünk...

Hős szénbányászok, a munkásság derékhada... Hányszor hallottunk és mondtunk az elmúlt esztendőkben ilyen és ehhez hasonló dícsereteket a föld méhének munkásairól!... S a nép, amely mindig a legjobb fiainak vallotta a bányászkodás nehéz, verítékes, de az országnak roppant hasznú munkát végzőket, valóban őszintén, nagy tisztelettel emlegette a dicsérő jelzőket.

Emlékeztünk a 45-ös időkre, amikor a bányászok mindenkinél előbb tudták feladatukat, éhezve vagy didergve, de leszálltak a föld mélyébe a drága kincsért, az ország vérkeringését elindító szénért. Az infláció nehéz hónapjaiban nem éltek fényesen a bányászok sem, a pénz kezükben értéktelenné vált már s nem igen jutott szalonna a műszakra levitt falás kenyérhez. De nem tágitottak, fogukat összeszorítva dolgoztak — örökre szívünkbe, a dolgozó nép szívébe vésve a kötelességtudás, a helytállás ragyogó példáit. Azután is, mindig rászolgáltak a szénbányászok a legnagyobb dícséretre, tiszteletre is.

És most újra rájuk, a hősöknek, a kötelességérzet példáinak tisztelt szénbányászokra néz szemünk, a dolgozó nép, az egész ország szeme. Tőlük várja, kéri, hogy kipróbált józanságukra, jó érzésükre hallgatva álljanak be ismét a sorba, kezdjék meg a teljes ütemű termelést. Ma a szénbányászat — szerencsére — nem tart még ott, ahol 1945 után állt. A bányák berendezései épek, a földalatti térségekben (ha esett is kár a több, mint három hete tartó munkaszünetelés folytán) hamar rendet lehet csinálni, ellátásukról egyelőre gondoskodni tudnak a kormányzati szervek, s méltó fizetséget is kaphatnak a munkáért: a forint egyelőre teljes értékű. De maga az ország, ziláltságával, rohamosan romló gazdasági helyzetével nem volt még 1945 óta ilyen nehéz helyzetben.

Nyíltan meg kell mondani, hogy kevesen vannak a dolgozó nép körében, akik a három hete viharzó, forrongó eseménysorozatban ne vesztették volna el higgadtságukat, ne hagyták volna csorbulni ítélőképességüket, ezért aztán a normális termelőmunka kezdete napról-napra elodázódik. Vannak, akik megfontoltan, tudatosan sztrájkolnak, de kérdezzen meg közülük valakit a bányász, akarja-e azt is, hogy amig e igaz vagy vélt érdekekért vonakodik dolgozni, a bányászság is kövesse a példát, s ne jusson éltető fény és meleg a családi otthonokba, a kórházakba és az iskolákba, a közlekedés szénhiánya pedig megsokszorozza a valódi távolságokat az egymásért aggódó hozzátartozók között? Nem, ezt egyetlen sztrájkoló sem akarja, nem akarhatja! De mondjuk meg azt is — mert igaztalan dolog lenne munkát, „sztrájktörést" kívánni a legfontosabb szakmák munkásaitól, miközben az egész dolgozó társadalom tétlen vesztegel — hadd jelentsük ki a helyzet ismeretében, hogy ma már nincsen általános sztrájk, a munka szünetelését nem valamiféle politikai követelések teljesíthetetlensége okozza. Minden józanfejű embernek látnia kell, hogy az ország vezetőinek határozott intézkedései, világosan kinyilvánított szándékai elvették a korábbi politikai sztrájk élét, s a termelőmunka további stagnálása már csak oktalan katasztrófa, kollektív öngyilkosság felé viszi az ország szekerét. Nem lehet ma már magát felelősségtudónak, igaz hazafinak tartó ember, aki ezzel nincs tisztában. A munkaszünetelés azonban ma már a legtöbb helyen kényszerű, mert néhány jogos vagy jelenleg nem teljesíthető követelés, vagy pedig az elemi termelési feltételek — például a fűtőanyag — hiánya okozza. Belekerültünk, sajnos, abba a furcsa, idegesítő helyzetbe, hogy egymásra bámulunk, egymást lessük: vajon ki veszi, ki nem veszi fel a munkát — mert tovább tétlenkedni nincs már ok — s a munkásság egyik rétege a másiktól várja, hogy hozzálásson a komoly munkához. Idegtépő és tragikomikus ez a közhangulat, mert általa nemzeti létünket tesszük mármár kockára. Soha ily kísértetiesen közelállónak nem érezhettük még Vörösmarty Szózatának fájdalmas látomását: „A sírt, hol nemzet sülyed el, népek veszik körül, s az ember milliónak szemében gyászkönny ül." Az most már a kérdés: akarjuk-e még közelebbhozni a nemzeti tragédiának ezt a kilátását? Akarunk-e még kilátástalanabbul belemerülni a gazdasági nehézségek hinárjába, ahova a „gyorsított ütemű szocialista építés" címén a múltban véghezvitt országvesztés taszított? Akarunk-e a zűrzavaros (mert ki meri állítani, hogy politikailag egységes és megfontolt?) tétlenséggel minden nap százmilliókat kidobni az ablakon?...

Várjuk a választ a nemzet nagy fenntartó erejétől, a munkásságtól, és elsősorban a szénbányászoktól. Rájuk nézünk, jól ismert felelősségtudatukra appellálunk: vállalják-e önként, a haza sorsára gondolva e sztrájknak nevezett, de voltaképpen az események kérlelhetetlen logikája következtében előállt kollektív vesztegelésnek megtörését? Azért tőlük várjuk a kiállást elsősorban, mert tudjuk, s tapasztaljuk, hogy szénbányászaink az igazi forradalom mellett vannak, s mert az ország vérkeringésének fő ütőere a széntermelés, minden érdek ennek azonnali, teljes megindítását kívánja.

A szénbányászok jogos kívánságait ismerjük, ismeri a kormányzat is. Tudjuk, hogy a régi politika áruló képviselői a hangzatos dicséretek sokszor már ömlengős kinyilvánítása leplében sok igazságtalansággal sújtották a bányászokat. A szocialista építés erőltetett üteme talán sehol sem okozott annyi bajt, mint éppen ebben az iparágban, s a múlt gazdaságpolitikájának mindenfajta hibáját éppen a szénbányászatban lehet legszemléletesebben lemérni. A bányászok bére, minden mutatós statisztika ellenére, méltánytalanul alacsonyabb a megérdemeltnél. Az igazságtalan progresszív bérezés kitermelte az egyformán nehéz és veszélyes munkát végző százezres bányászságból azt a szűk réteget, amely megelégedett fizetésével, körülményeivel, s a bányászok többségének kereseti- és életnívóját alacsony szinten tartotta. A bűnös gazdaságpolitika szétzüllesztette, vagy legalábbis a szükséghez képest nem fejlesztette a bányászság fő rétegét, az üzem mellett megtelepült, jól élő törzsbányászokét azáltal, hogy hosszú éveken át elhanyagolta a szénbányászati lakásépítést, s a bányászatba toborzottaknak csak a szükségszállások, vagy a nagy távolságról kényelmetlen munkásszállítás rendszerét nyújtotta. Elégedetlen a kétkezi munkát végzőkön kívül a bányászat másik, irányító rétege is, a műszakiak. Aligha termelt ki a Rákosi—Gerő-féle poitika olyan bürokratikus, minden szabad, okos kezdeményezést gátló gazdasági szervezési rendszert, mint amilyen a szénbányászaté volt. A felső irányítás kivette a gyeplőt az üzemek, trösztök vezetőinek kezéből és íróasztal mellett született adminisztratív intézkedésekkel kötötte gúzsba a bányászatot legjobban ismerő helyi szakembereket. (Mindemellett és ráadásul ez a központi irányítás gyenge, szakmailag alacsony nívójú és a felülről diktált hibás, merev gazdaságpolitikának alázatosan hajbókoló erőkből tevődött össze.) A egész népgazdaságban túlzott ütemű és sajátosságainknak nem is megfelelő iparfejlesztés véget nem érő hajszává tette a bányászok s vezetőik életét, a hősiességükről odafent zengedezett szózatok nem egyszer csak minden lehető szénmennyiség kipréselését szolgálták. A bányászok fájó sebeit az országban minden hozzáértő ismeri, ismeri a kormányzat — és számontartja. Nem felelőtlen jóslat, vagy esdeklő ígérgetés hát, hanem az élet, a jövőben egészségesen fejlődő népgazdaság kérlelhetetlen törvénye az, hogy a normális élet elindulásával az elsők között, sőt talán elsőként kerülnek napirendre a szénbányászat, a bányászok helyzetét most már gyökeresen javító intézkedések.

Nem hinnénk, hogy volna olyan bányász, aki ilyen célokért, ilyen távlatokért ne akarna mindjárt munkaeszközéhez, az alkotás fegyveréhez nyúlni. Nem hisszük, hogy kipróbált szénbányászaink ne akarnának jól fizető, az ésszerű gépesítés nyomán egyre könnyebbé váló bányászmunkát, hogy a műszakiak ne akarnának több önállóságot, érdekeltséget, szabad kezdeményezést a nagy jövő előtt álló szénbányászat irányításában. Ám mindennek feltétele, hogy meginduljon a munka a szénbányászatban, mert a tél előtt álló országban szén, több szén nélkül nem indulhat semmiféle alkotó, a régi hibákat eltemető élet. Megyénknek jelentős szénbányászata van, amelyet egy napra sem nélkülözhet nagy károk nélkül nemzetgazdaságunk. Borsodból, Nógrádból s máshonnan érkeztek már hírek, hogy a szénbányászok véget vetettek a céltalan munkaszünetelésnek. Reméljük, nem várja hiába ugyanezt a középdunántúli s a várpalotai bányászoktól sem az ország annyit szenvedett népe.

Rendőrségi hír

A rendőrség tagjai ismét teljesítik szolgálatot, egyelőre még a régi formában. A rendőrség átszervezésére előreláthatólag rövidesen sor kerül. A megyében, a járásokban, községekben vigyáznak a rendőrök a közbiztonságra, rendre és védik a lakosság vagyonát, a társadalmi tulajdont, eljárnak bűncselekmények (lopás, betörés stb.) elkövetőivel szemben.

Jelenleg a nappali őrszolgálatot a városban a rendőrség tagjai látják el. Éjszaka a szovjet katonákkal közösen teljesítenek őrszolgálatot. Ezenkívül a honvédséggel közösen is ellátnak ilyen szolgálatot.

Kik vezessék a nyomdaipari dolgozók szakszervezetét?

A Budapesti Lapnyomda munkástanácsának levele

A nyomda- és papíripari dolgozók szakszervezetét a Rákosi—Gerő-klikk uralma idején Galló Ernő vezette. Egész tevékenységével kiszolgálta a régi rossz vezetést és a maga területén túl is hajtotta annak hibáit. Mint a szakszervezet főtitkára, semmibevette a dolgozók jogos érdekeit, egy szava sem volt a teljesíthetetlen, rossz normák ellen. Nem csoda, hogy a dolgozók megvonták tőle bizalmukat, s november 2-án a nyomdai dolgozók küldöttei megfosztották tisztségétől, amelyet sohasem az ő érdekükben töltött be. Ugyanakkor szabályszerű, demokratikus választással olyan vezetőséget választottak, amelyben megbíznak.

Most felháborodással értesültünk róla, hogy Galló Ernő, a szakszervezeti demokráciát durván megsértve, visszatért funkciójába. Követeljük, hogy Galló Ernő és társai távozzanak a szakszervezet éléről és helyükbe azok kerüljenek, akiket a nyomdai munkásság megválasztott.

A Budapesti Lapnyomda munkástanácsa

Mi, a Veszprém megyei Nyomda Vállalat dolgozói csatlakozunk a Budapesti Lapnyomda munkástanácsának leveléhez, melyben tiltakoznak Galló Ernő és társainak visszaállítása ellen a szakszervezet élére. Mi is bőrünkön éreztük, hogy Galló Ernő és csoportja nem a dolgozók érdekeit képviselte. A 95 esztendős Nyomdai Szakszervezet harcos hagyományait semmibevéve elárulta a szakszervezetbe tömörült munkásság érdekeit. Galló Ernő irányításával semmiféle utasítást, illetve rendelkezést nem fogadunk el.

Veszprémi Nyomda Váll. munkástanácsa és az Új Út szerkesztősége.

Hírek a megyéből

Pápa

A pápai üzemek közül a közművek dolgozói megkezdték a munkát, a Húsárugyár dolgozói pedig folyamatosan termelnek a város és a megye ellátására. A sütőüzemek és a kereskedelmi vállalatok állandó munkájukkal biztosítani tudják a lakosság szükségleteit élelmiszerrel és iparcikkekkel. A megye és az ország közellátásához jelentős segítséget ad a Sertéstenyésztő és Hizlaló Vállalat, amely folyamatosan 2000 db. sertést ad a közellátásnak. A tangazdaság, a város dolgozó parasztsága és a Kossuth Termelőszövetkezet az őszi munkák elvégzésén szorgoskodik.

A járás területén a dolgozó parasztság igen nagy megnyugvással fogadta a kormánynak a begyűjtés eltörléséről hozott határozatát. Ennek hatása máris tapasztalható. Számos dolgozó paraszt az elmúlt évinél nagyobb területen vetett kenyérgabonát, hogy a szabadpiaci értékesítés útján mind a maga, mind pedig az ország kenyérellátását biztosítsa.

Tapolca

A tapolcai járás üzemei ugyancsak megkezdték a munkát. A dolgozóknak mintegy 80 százaléka jelent meg a munkahelyeken. A távollévők munkábaállását a közlekedés hiánya akadályozza. A közellátás a legszükségesebb élelmiszerekből és iparcikkekből biztosítva van.

Súlyos gondot okoz a tüzelőanyag hiány, mely nemcsak a lakosságot sújtja, hanem az iskolákban a tanulók didergnek a fűtetlen termekben.

Tapolca község lakossága megelégedéssel fogadta az MSZMP Ideiglenes Intéző Bizottságának és a tanácsnak azon javaslatát, hogy a községi pártbizottság, a volt honvéd tisztiklub és egyes vállalatok kultúrhelyiségeit lakás céljára átadják.

Ajka

Az ajkai szénbányában a dolgozóknak mintegy 40—45 százaléka jelent meg a keddi nap folyamán. Szerdán hasonló létszámban jelentek meg. A szénbányászok előterjesztették azon követelésüket, hogy töröljék el a normát. Ennek megtárgyalására a keddi napon összeült egy bizottság, amely kidolgozza, hogy a bányamunkákra milyen béreket lehet megszabni. Ennek végleges tisztázása végett szerdán küldöttség utazott Budapestre, hogy egyéb követeléseikkel együtt ezt is az illetékes szervek elé terjesszék. A bányászok munkahelyre való szállítása nincs biztosítva, mert a MÁVAUT gépkocsivezetők biztosítékot követelnek a nyugodt éjszakai közlekedésre. Tanácskoztak a szovjet és magyar katonai parancsnoksággal, hogy a bányászjáratokra fegyveres kísérőt biztosítsanak.

•

Az ajkai téglagyár dolgozói felismerve a harcok tüzében keletkezett károk jelentőségét, teljes üzemben folytatják a téglagyártást. Igyekeznek elősegíteni, hogy mind a javítással, mind pedig a lakásépítkezések munkálataihoz tőlük telhetően minél több téglát biztosítsanak.

Keszthely

Keszthelyen a közművek, a kereskedelem és az élelmiszeripar dolgozói naponta biztosítják a dolgozók ellátását. A város élelmiszer készlete elegendő. Az autóbuszközlekedés üzemanyag és gumihiány következtében csak a Keszthely—Hévíz vonalon indult meg. A vállalat dolgozói a bennlévő gépkocsikat javítják, és amennyiben a hiányzó anyagokat megkapják, a többi vonalakon is megindítják a forgalmat. A kisiparosok azt a követelésüket hangoztatják, hogy szüntessék meg az OKISZ-t, és a KISZÖV-öt, mert szerintük ezek a szervek teljesen feleslegesek. Követelik az eddigi alapszabály felülvizsgálását, mert ennek egyes pontjai részükre hátrányosak.

Keszthelyen a téglagyár is megkezdte a munkát, mivel azonban a legyártott téglát elszállítani nem tudják, a város szükségletének kielégítésére használják fel.

Az iskolákban megkezdődött a tanítás, a városban meglévő teljes rend és nyugalom ellenére több szülő indokolatlanul nem engedi gyermekét iskolába.

Sümeg

A sümegi járásban a kőbányák megkezdték a munkát, hogy a dolgozók keresetét biztosítsák. A mészmű dolgozói szén hiányában ugyancsak a kőbányákba mentek dolgozni.

Az általános iskolákban mindenütt folyik a tanítás. Kevesen hiányoznak, ezek is főleg a távol lakó szülők gyermekei. Ugyancsak nem teljes létszámmal a gimnáziumban is megindult a tanítás, a diákok hiányzásának közlekedési okai vannak.

Balatonfüred

Balatonfüreden is helyreáll a rend és a nyugalom. A dolgozók egyre nagyobb számban keresik fel munkahelyeiket és kezdik meg a termelést. A községi tanács végrehajtó bizottsága első legfontosabb tevékenysége a lakosság zavartalan ellátásának biztosítása volt.

A lisztellátás körül mutatkoztak problémák, de ezt már megoldották úgy, hogy a helybeli malommal megszervezték a három műszakos termelést. A gabonát az aszófői terményraktárból biztosítják, így nemcsak a helyi szükségleteket tudták kielégíteni, hanem Budapestre is juttattak élelmiszert. Az elmúlt napokban minden egyes alkalomkor egy-egy tehergépkocsit indítottak útba, amely lisztet, húst, zsírt, készételeket, konzerveket szállított Budapestre. Tegnapelőtt már öt tehergépkocsi indult el. Elszállítottak 20 mázsa kenyeret, 50 mázsa lisztet, nagyobb mennyiségben tejet, vajat, sajtot és különböző létfontosságú élelmiszereket.

Küngösi Állami Gazdaság

A Küngösi Állami Gazdaságban is szorgalmazzák az őszi munkákat. Eddig elvetettek 1117 hold őszi búzát, 314 hold rozsot, még 90—100 hold vár vetésre, amit néhány napon belül befejeznek. A kapások betakarítása is folyik. A répát 50 holdról kiszedték, ezzel végeztek is. Kukoricából 40—50 hold van vissza, most a gyalogerőt erre a munkára állították be. Tegnap már a vidéki munkások dolgoztak.

A város húsellátásáról is gondoskodnak. Tegnap 50 hízottsertést indítottak útba Veszprémbe.

Segítették a főváros élelmezését

Amint egy kicsit helyre állt a rend, megszűntek a fővárosban a fegyverropogások, Ajkáról is karavánokban indultak a gépkocsik, tele rakományokkal, élelmiszerekkel, hogy Pest lakossága ne érezzen hiányt, egy pillanatig sem éhezzen.

A 64-es AKÖV 48 gépkocsija különböző élelmiszerrel sietett segítségére a fővárosnak. A gépkocsivezetők között szinte napról-napra nőtt azoknak a bátor vállalkozóknak a száma, akik a válságos, bizonytalan időben útrakeltek, hogy továbbítsák a falu adományait. A Timföldgyár és Alumíniumkohó, az Ajkai Erőmű, az építőipari vállalatok gépkocsijai, szinte pihenő nélkül közlekedtek. Megérkezve a fővárosba, szétosztották az élelmet s itthon már újabb szállítmányt hordtak össze a falu jószívű adakozói. Azt lehet mondani, hogy a gépkocsivezetők kivétel nélkül, visszaérkezve a fővárosból, azonnal pakoltak és újabb szállítmányokkal indultak Budapest felé. Ajkáról és környékéről több mint 60 kocsiszállítmányra lehet becsülni a fővárosba küldött élelmiszert.

A becsület védelmében

Olyan emberekkel beszélgettem, akik a legnehezebb napokat Budapesten, Balatonfüreden és Szombathelyen töltötték. Mindazt, amit elmeséltek, elhittem, de nem láttam. És mégis, az emberbe vetett bizalmam késztet arra, hogy igaznak tartsam, mert mindazok, akikkel beszéltem, becsületes, magyar emberek. A nemzet jogos követeléseit magáénak valló, becsületes, forradalmi időszak után az ellenforradalmárok gyülevész hada kerítette kezébe az irányítást és jogos, igaz ügyünket beszennyezte, olyan tettekkel, amiket rajtuk kívül senki nem vall magáénak.

Nem magyar, és nem érzi testének minden porcikájában azt, amit egy magyarnak és embernek éreznie kell, aki egyetért azzal, hogy földjeink a volt földbirtokosok kezére jussanak, aki egyetért azzal, hogy a gyárakat volt tulajdonosaik vegyék birtokukba. A becsületes ember nem vallhatja magáénak azt, hogy Szombathelyen kakastollas csendőrök sétáljanak, s Balatonfüreden régi horthysta nyugalmazott tisztek felöltve évek őrzött egyenruhájukat, a napfényre lépjenek. Mindenki, aki nem érez mást, mint felelősséget a haza jövőjéért, csak azt vallhatja: a rendet helyre kell állítanunk, azoknak segítségével, akiket a nép bizalma és akarata állított helyükre: a forradalmi tanácsokkal.

Azokat, akik igaz hazafiak, a budapesti és az országos események arra tanítják, hogy mindennapi életünkben a rossz vezetőknek nincs keresnivalójuk, és a Sztálin szellemében tevékenykedő funkcionáriusoknak lejárt az idejük.

Budapesten a Magyar Szocialista Munkáspárt megalakuló ideiglenes intéző bizottságaiban nem kapnak helyet azok, akikben megingott a bizalom. Önként, vagy a tömegek félreismerhetetlen véleményének hatására vonulnak és el kell tűnnie mindenkinek a közélet porondjáról, akit a nép nem kíván ott látni. Ez a jogos kívánságokat állító nép nem azonosítja magát a fasiszták mozgalmi csoportjával. De barátaim szerint a magyar nép azonosítja magát azokkal, akik független Magyarországot követelnek, akik úgy érzik, hogy a magyar föld kincseinek Magyarországot kell gazdagítania.

A magyar nép azoknak pártján áll, akik azt vallják, hogy a Kossuth címer országunk címere.

A magyar nép azokat támogatja, akik országunk politikáját az egyenjogúság alapján kívánják irányítani. Népünk egyik szívvel vallja a maga véleményének azt, hogy a szovjet csapatok a rend helyreállítása után hagyják el az országot. A magyar nemzet jogos követelésével mindenki egyetért, aki a hazában él és magyar. Mert jogos a követelés, hogy minden érdekünket ne gyalázza senki, s hogy az, amit a nép egy évtizedig és magyarnak megformált; és ma is, egyes emberek rövidlátásra miatt ne bélyegezzenek fasisztának — ellenforradalminak. A szemtanúk szerint Budapest és az ország népe az igazságért fogott fegyvert. Ma is, Budapest és az ország népe az igazságért és a becsület védelmében harcolja azonban, amikor elítéli a fasiszták minden tevékenységét, de hangoztatja a nemzet valamennyi jogos követelését — a becsület védelmét.

Bertény Tibor

Az árdrágítók ellen

Egyre nagyobb gondot okoz a családoknak, az asszonyoknak az élelmiszer, a tüzelő s a legszükségesebb iparcikkek beszerzése. A termelés, a közlekedés teljes beindítására van szükség, hogy ezeken a gondokon enyhíteni lehessen.

De szükség van a békés alkotó munka haladéktalan folytatására azért is, mert újra jelentkeznek azok az elemek, akik kihasználva az ellátásban itt-ott előállott idesebb zavarokat, képtelen árakon igyekeznek árujukat — elsősorban élelmiszereket — eladni. Egyes helyeken megint megjelentek az árdrágítók, a szükség vámszedői, a mások nehéz helyzetét lelkiismeretlenül kihasználva meggazdagodni akarók. Várpalotán a felháborodott háziasszonyok például a fejükhöz akarták vágni a tojást azoknak, akiknek volt képük arra, hogy a tojás darabjáért 5—10 forintot kérjenek. Hallottunk olyan esetről is, amikor a hízódisznóiknak takarmányt venni akarók meg sem merték venni azt, aki a csöves kukorica mázsájáért nem átallott 600 forintot kérni.

A dolgozók felháborodása az árdrágítás láttán teljes mértékben jogos, de tettleg megbírálni az árdrágítókat még nem elégséges. Az árdrágítók elleni eredményes harchoz a legteljesebb összefogás kell, mert félő, hogy az egyes élelmiszerek árának ugrásszerű növekedése folytán hamar elfogy a dolgozók megtakarított pénze is. Meg kell bélyegezni az árdrágítókat és minden munkás, illetve háziasszony őrködjék azon is, hogy a meglévő élelmiszer ne jusson felvásárlók, spekulánsok, árdrágítók kezébe. Az áremelkedés elleni harc ma éppen olyan fontos feladat, mint a különböző mesék alapján az üzletek előtti sorbanállást szervezők és rémhírterjesztők leleplezése. Nem kétséges, hogy ha egyöntetűen fellépünk a zavarosban halászók ellen, nem marad eredménytelen.

Akiknek a villamosáramot köszönhetjük

(Ajkai tudósítónktól)

A forradalom gyorsan pergő eseményeiben a sok találgatás mellett egyetlen biztos támasz a rádió volt. Feszült figyelemmel hallgatta mindenki a nap bármely órájában a rádió hírszolgálatát. Hányszor sóhajtottak fel aggódva az anyák, az utcai járókelők, — csak villanyunk legyen, ne kelljen ilyen nehéz időkben világítás és rádió nélkül élni. Megkönnyebbültek az emberek, amikor hallották az Ajkai Erőmű dolgozóinak ígéretét, hogy ők helytállnak, biztosítják az áramszolgáltatást. Hasonlóképpen vélekedtek a bányászok is. Annyit termelünk — mondták —, hogy az erőműnek legyen elegendő szén. A vasutasok pedig, akik itt tartózkodtak Ajkán, éjt-nappallá téve dolgoztak, rakták a vagonokat, mozdonyokra ültek, ki amihez éppen értett, dolgozott, hogy a bányák termelése eljusson az erőműhöz.

Nem egyszer volt oly nehéz helyzetben az erőmű, hogy csak pár óra választotta el attól, hogy megáll ott is az élet. Mi lett volna akkor azokon a helyeken, ahova az erőmű vezetékei vitték a világosságot? Még gondolni sem jó rá. Szárnyat kaptak volna a legszörnyűbb rémhírek, ha a rádió elnémul és teljes lett volna a fejetlenség, ha egy nap nem gyúl ki a villany. És, hogy nem így lett a munkástanácsoknak és mindazoknak köszönhető, akik fáradságot nem ismertek annak érdekében, hogy az erőmű dolgozzon. A műszakiak is megfogták nem egyszer a csákányt, hogy a szénre váró üres vagonok megteljenek és elindulhassanak az erőműbe. Az állomás vezetői sem restelték a munka bármely oldalát megfogni. Az erőmű munkástanácsának vezetői pedig maguk mentek kérni a bányászokat, hogy dolgozzanak, annyi szenet adjanak, amennyivel az erőmű működtetését biztosítják. A szénkirakást több esetben az erőmű műszaki gárdája, technikusai végezték el. Így sikerült fenntartani a termelést minden nap, sikerült biztosítani, hogy az Ajkai Erőmű egy pillanatra sem állt meg, vezetékei elvitték a nehéz napokban sokat jelentő villamos áramot a lakásokba, a kórházakba.

Külföldi hírek

A stockholmi rádió közölte, hogy Hammarskjöld, az ENSZ főtitkára egyiptomi látogatása után esetleg Magyarországra, vagy a magyar határra utazik.

*

Svédországból 10 teherautó indult el Magyarországra élelmiszer- és gyógyszerszállítmánnyal. A svéd női szervezetek határozatot hoztak magyar gyermekek befogadására. Svéd akadémikusok bejelentették, segíteni akarnak abban, hogy magyar diákok Stockholmban tanulhassanak.

*

A bratislavai rádió közölte, hogy a pozsonyi vasútigazgatóság 15 szakembert küld Magyarországra a megrongált vasútvonalak helyreállítása céljából.

*

Mint a belgrádi rádió jelenti, a jugoszláv segély nagyrésze élelmiszerből, szappanból, üvegáruból és építőanyagból fog állani.

*

A londoni rádió jelentése szerint Gomulka, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának titkára valószínűleg a hét közepén Cyrankiewicz miniszterelnök és Edward Ochab kíséretében Moszkvába utazik. A lárek szerint csak akkor indulnak el, ha a szejm befejezte mostani ülésszakát. A jelenlegi ülésszakon több fontos törvényjavaslat kerül a képviselők elé, így többek között az ottani államvédelmi hatóság megszüntetése. Egy másik törvényjavaslat a munkástanácsok létesítésére vonatkozik és előírja, hogy a munkások maguk döntsenek a vállalatvezetés legjobb módszereiről.

*

A japán parlament ülést tartott. Az ülés egyik napirendi pontja a szovjet-japán békeszerződés ratifikálása volt.

*

Az Angol Munkáspárt az alsóházban bizalmatlansági indítványt terjesztett be a konzervatív kormány iránt. Az indítvány bírálta a kormány politikáját a középkeleti eseményekkel kapcsolatban. Az alsóház hétfőn éjszaka 321 szavazattal 259 ellenében elvetette a bizalmatlansági javaslatot.

*

Az AFP jelenti: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése főbizottsága után 11 szavazattal 2 ellenében és egy tartózkodás mellett a közgyűlés rendes ülésszakának napirendjére tűzte a magyar kérdést. Ugyancsak napirendre tűzték a közelkeleti kérdés megtárgyalását.

Szüntessék meg törvényerejű rendelettel is a személyzeti osztályokat

A nép, a forradalom gyakorlatilag már megszüntette a személyzeti osztályok működését, a legtöbb helyen elégették a káderanyagokat, a nép kinyilvánította véleményét: az embereket ne a káderlap, a szociális származás szerint ítéljék meg, hanem munkájuk, teljesítményük képességeik után.

Jogos volt ez a gyakorlati tett, de meg kell itt említeni azt is, hogy a Veszprém megyei Forradalmi Tanács rendeletet is hozott erre, melyet mindenütt egyetértéssel fogadtak az emberek. A Megyei Nemzeti Forradalmi Tanács e rendelete a kormány jóváhagyása nélkül nem érvényesíthető, tekintettel arra, hogy a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány határozata értelmében javaslattevő szerepük van. Mégis azt kell mondani, hogy ezt a rendeletet, helyességét tekintve, meg kellene erősíteni. A személyzeti osztályok ugyanis már működésükben magukkal hordták a bizalmatlanság csíráit és a számtalan önéletrajzzal, kérdőívvel és adatkiegészítéssel csak a munkások és alkalmazottak bizalmatlanságát és az amúgy sem kevés bürokráciát növelték. Nincs tiszta képünk arról, hány ember dolgozott országos viszonylatban ilyen munkakörben, de biztos, hogy számuk sok ezerre tehető, nem beszélve a személyzeti osztályokon adminisztrációs munkával elfoglaltakról. Minden vállalatnak, hivatalnak — talán csak a legkisebbeknek nem — volt személyzeti osztályvezetője, a nagyobb helyeken pedig apparátusa is. Sok pénzébe került ez az országnak.

Az üzemekben, hivatalokban a nemzeti forradalom létrehozta a munkástanácsokat, amelyek biztosra vesszük, rövid időn belül jól megoldják az üzem irányításának bármilyen bonyolult problémáját. És miért ne venné át a munkástanács a személyzeti ügyek intézését is? Ez lenne a helyes, hiszen ők, a munkások tudják legjobban értékelni az embereket, nem a káderlap, hanem munkájuk alapján. A személyzeti osztályoknak nincsen létjogosultságuk! A nép mondta ki ezt az ítéletet, s üdvös lenne, ha a kormány az ügyek rendezésével együtt ezt a kérdést is megtárgyalná és törvényerejű rendelettel egyetértését fejezné ki a néppel ebben a kérdésben is.

A személyzeti osztályokon, személyzeti munkakörben foglalkoztatottakat pedig képességeik, szakmai tudásuk alapján helyezzék olyan munkára, ahol valóban gyümölcsözően tudnak dolgozni az ország, a nép érdekében.

A kenyérgyár munkástanácsának közleménye

A Veszprémi Kenyérgyár Munkástanácsa közli a város dolgozóival, hogy a kenyérgyár teljes erővel dolgozik és biztosítja a város dolgozóinak ellátását. Nem felelnek meg a valóságnak azok a híresztelések, mely szerint a kenyérgyár dolgozói be akarják szüntetni a munkát. A kenyérgyár dolgozói tudják, hogy az ő munkájuktól nagymértékben függ a város dolgozóinak ellátása és erejüket, fáradságot nem kímélve dolgoztak a legnehezebb napokban is a szükséges kenyérmennyiség biztosításáért. Az ilyen hazug híreszteléseknek az a célja, hogy megrágalmazza a kenyérgyár dolgozóit, nyugtalanságot keltsen a város lakosai között. A kenyérgyár dolgozói a jövőben is folyamatosan biztosítják a kenyeret, sőt a közeljövőben megkezdik a fehérsütemények sütését is.

Veszprémi Kenyérgyár Munkástanácsa.

A kormány teljesítette legfőbb követeléseinket

A sztrájk ma:

FEGYVER ÖNMAGUNK ELLEN!

Szívembe markolt

Kedden este hallgattam a rádiót. Szőke kislányom az ölemben ülve szundikált. Játszottam selymes, lágy fürtjeivel. Egy gyermekotthon igazgatója szólalt meg akkor a rádióban. Szavai szívembe markoltak. Arról beszélt, hogy a gyermekotthon 120 kis lakójának már csak három napra elegendő tüzelő és élelmiszer áll rendelkezésére és utána jön a hideg, a fagy, az éhezés.

A gyermekotthon nevét nem tudtam megjegyezni, de a szavak ott égtek, lüktettek az agyamban, a szívemben. Az értelemhez szóltak, az érzékekhez beszéltek.

Fázni, éhezni szörnyű dolog. 1945 január, februárjában magam is voltam hasonló helyzetben Budapesten. Mardosott az éhség, összehúztam lesoványodott testemen a nadrágszíjat, előkapartam egy csipetnyi dohányt télikabátom zsebéből, cigarettát sodortam újságpapírosba. Lett egy egész cigarettám, mert a dohánypor közé kenyérmorzsa, s a zseb bolyha keveredett. Mélyen mellreszívtam a csípős, büdös füstöt. S éheztem... Kibírtam, mert felnőtt, egészséges fiatalember voltam.

De a gyermekek. Nem tudnak semmiről, nem értik meg azt, hogy nincs. Vékonyka, síró hangocskájuk ennivalót kér. S mily nehéz azt mondani nekik: nem tudok adni, nincsen. Az első napon még lassan álomba sírja magát a gyermek, de éjjel felriad, kínozza az éhség, s kér, enni kér. De csak ígéretet kap. Mi lesz holnap, s holnapután?

És a fagy, a hideg csak tetézi a nehézségeket, a borzalmakat. Éhség és hideg, a kettő együtt sorvasztó, tébolyító, halált jelentő.

Gyermekek! Szőke, barna, feketehajúak, kacagásuk mint a csengettyű, de elnémul a kacagás a hidegben, éhezve. A mi gyermekeink ők, mindenkié, az egész népé. Ne hagyjuk őket fázni, éhezni.

A nemzet a szebb, a boldogabb, a független Magyarországért, a nép jogait lábbaltipró bűnös klikk, a bűnös vezetők, a nép által ezerszer megátkozott Rákosi és társai ellen kelt fel. Ezek már eltűntek a politikai, a társadalmi, a közélet színpadairól. Itt maradt a magyar nép, amely saját maga formálja most a sorsát, gyermekei jövőjét.

Hogyan formáljuk, mi a kibontakozás útja? Lázas fény lobog a szemekben, a hazaszeretet fénye. A kormány intézkedései eddig azt mutatják: szakítani akarnak a múlttal, orvosolni a nép jogos kívánságait. Mindet — reméljük és követeljük — idejekorán. De ehhez bizalom kell. Bizalom, rend és nyugalom, béke és munka.

Amit eddig tettünk, magunkért tettük, amit ezután teszünk, azt is magunkért tesszük. De amit teszünk, józanul, okosan tegyük. Fontoljunk meg mindent. Mi lesz, ha beköszöntenek a még hidegebb napok, mi lesz, ha a téli hóviharok befújják az utakat, megbénul a közlekedés. Honnan pótolják akkor a tüzelőanyagot, az élelmiszert, ha kifogy a raktárakból minden.

Egy kevés tartalék, néhány napra elegendő, szinte minden családnál akad. De nem sok és hamar elfogyhat. S ha az télen következik be, mi lesz?

Az írás elején említett gyermekotthon sorsa az egész ország sorsa lehet. Ettől csak a munka, a béke, a rend és a nyugalom menthet meg bennünket. A külföldi segélyekre nem lehet alapozni a nemzet jövőjét. A magyar nép elsősorban csak magára számíthat jövője formálásában, s az ország gazdag, termékeny földjére, a föld méhében rejtőző kincsekre. És a magyar nép képes kilábolni e nehéz helyzetből.

A szív parancsa, az agy parancsa: az élet parancsa. Gyermekeknek, felnőtteknek, ifjaknak és öregeknek kell-e az élet? Kell, jobb, sokkal jobb és szebb, mint eddig. Dolgozzunk ezért, lássuk meg a kivezető utat. A munkásosztálynak megvan az ereje ahhoz, hogy a termelőmunka felvétele mellett is kiharcolja jogos és teljesíthető követeléseit.

Az írás eltért talán az eredeti gondolattól, a budapesti gyermekotthon 120 kis lakójától. De úgy érzem, mégis hozzátartozik mindez...

EGYETEMISTÁK

AZ ELMULT HÁROM HÉT ALATT sok tudósítást, riportot szerettem volna írni az egyetemistákról. Az elsőket azért nem írhattam meg, mert akkor még nem volt olyan újság, amely közölte — közölhette — volna. Később, a forradalmi események rendkívül gyorsramú és sokszor összekuszált forgatagában nem jutott rá idő, hely. Most szeretnék valamit pótolni az elmaradt tudósításokból.

OKTÓBER 22-ÉN, hétfőn volt az egyetemisták „első" gyűlése. Az egyik diákszálló nagyszobájában gyűltek össze, többszázan. A hallgatókon kívül csak a tanári kar két tagja és a szegedi MEFESZ küldötte volt ott. A másnapi, emlékezetes színházi nagygyűlést készítették elő. A „közömbös", „cinikus", „jampec" egyetemisták — még idézőjelben is fáj ezt leírni, hiszen, de sokan hangoztatták komolyan és megbélyegzően ezeket a jelzőket — ország-vezetőknek is példát szolgálható felelősséggel és megfontoltsággal tárgyalták meg ügyeiket. Amikor a MEFESZ-ről volt szó, valaki hangsúlyozta: nem elszakadni akarnak ezzel a munkás- és parasztfiataloktól, hanem éppen reális tartalmat akarnak adni az ifjúsági egység üresen csengő jelszavának. Egy nyúlánk, szőke fiatalember akkor megbökte a könyökömet.

— Elvtársnő, ezt aláhúzva írja meg, ez nagyon fontos!

De elhangzott olyasmi is, amiről azt kérték: ne írjam meg. Nem emlékszem már pontosan, melyik egyetemista mondta ezt a társainak:

— Tudom, legfontosabbnak mindannyian hazánk függetlenségét, a szovjet csapatok kivonulását tartjátok. Mégis azt tanácsolom, erről ne beszéljünk a keddi gyűlésen. Ha ezt most nyilvánosan felvetjük, könnyen olyan eseményekre vezethet, amelyeket valamennyien szeretnénk elkerülni. Ha viszont belpolitikai követeléseink hamarosan megvalósulnak, ha a kormány és a párt élére becsületes magyar emberek kerülnek, velük majd szót érthetünk a legfontosabb dologban is.

Ezzel valamennyien egyetértettek. S a keddi nagygyűlésen a szovjet csapatok kérdéséről a veszprémiek mindaddig egyetlen szót sem ejtettek, amíg nem értesültek a pesti eseményekről. Arról pedig nem a veszprémi egyetemisták, hanem a nemzetvesztő Rákosi—Gerő-klikk tehetett, hogy nemzeti függetlenségünk belpolitikai előfeltételeit is csak fegyverekkel lehetett kivívni.

ÉPPEN HÁROM HETE, hogy csütörtökön este a szerkesztőségből, a kattogó távirógép mellől hallgattam az első tüntetést. Először néhány részeg ember hangját, aztán olyanfajta zúgást, morgást, ami a rombolásért való rombolás előjátéka is lehetett. Egyszerre csend lett. Aztán ismét hangok szálltak —, de milyen másképp, mint az imént! Fegyelmezetten, erőteljesen zengett a Marseillese és a Kossuth-nóta.

Néhány órával később, péntekre virradó éjszaka, a MEFESZ-ben tudtam meg, hogyan biztosították az egyetemisták, hogy a nép hazafias, demokratikus követeléseit demonstráló tüntetést senki be ne szennyezhesse.

A KÖVETKEZŐ NAPOKBAN a Forradalmi Tanácsnál sok ilyen párbeszédet hallottam:

— N.-ben kitörtek a rabok a börtönből. Ki próbálná meg biztosítani ott a nyugalmat?

— Mi megyünk, vállaljuk — jelentkezik két egyetemista.

— Kevesen lesztek...

— A többiekre szükség lehet még máshol. Mi elintézzük.

EZEK KÖZÜL az egyetemisták közül — bár igen sokat már szabadon engedtek — mintegy 30-an negyvenen tegnap a szovjet katonai hatóságok őrizetében voltak. Igaz, ezek az egyetemisták — mindannyian-e, vagy csak egy részük, ezt nem tudom pontosan — használták fegyverüket. A hazaszeretet, hazánk függetlenségének lángoló akarata késztette őket erre, — s emellett a meggondolatlanság, a Veszprémen kívüli helyzet nem kellő ismerete. És, hogy akadt talán a hatszáz hallgató, vagy éppen a még őrizetben lévők között olyan, akinek ezzel ellenkező, népellenes céljai lettek volna, vagy aki egyszerűen gyilkolt, fosztogatott volna? Látatlanban nem lehet erre sem határozott igennel, sem határozott nemmel válaszolni. De ennek kivizsgálása, s a tények következményeinek levonása a magyar nép államának illetékes szerveire, az igazságügyi és ügyészi hatóságokra tartozik.

Így határoztak

36 fővel 221 hold földön folytattak nagyüzemi gazdálkodást a csajági termelőszövetkezet tagjai. Az utóbbi hetekben azonban bizonytalanság ütötte fel magát.

— Menjünk szét — mondták néhányan.

— Ezt emberek alaposan meg kell gondolnunk, hiszen most már rendbe jöttünk gazdaságilag — mondta az egyik alapítótag.

— Beszéljünk sürgősen erről a közgyűlésen — és beszéltek is. Egyenként mondták el ki-ki a maga véleményét. Tizenöten úgy határoztak, hogy továbbra is közösen dolgoznak. Ezeknek az embereknek legnagyobb része alapító tag volt és úgy látják, hogy a közös gazdálkodásnak meg vannak a jelentős előnyei.

A kilépett tagok, akik valamenynyien felszerelést bevittek a közösbe, azokat arányosan visszakapják. Ugyanakkor a tsz költségeiből rájuk eső részt meg kell nekik fizetniök.

Az őszi munkák zömét már elvégezték. Elvetettek 63 hold rozsot, és 12 hold őszi árpát.

Szántanak a traktorosok a tótvázsonyi Uj Barázda TSZ földjén

A tótvázsonyi Új Barázda Termelőszövetkezetben az egész tagság a mezőn szorgoskodik. Takarítják be az őszi kapásokat. A Nemesvámosi Gépállomás is teljes kapacitással segít a vetési-szántási munkákban. Jelenleg is állandóan négy traktor dolgozik a termelőszövetkezet földjein.

Az őszi munkák befejezése után kerül sor majd a döntésre. Aki ki akar lépni, minden akadály nélkül megteheti, de előbb végezni kell a munkákkal. Ezt mindenki megértette és nincs is emiatt zúgolódás.

Továbbra is közös erővel

Egy gazdasági év újra lazárul a termelőszövetkezetekben. Ott, ahol a tagok jól dolgoztak, és a könyvelő is szorgalmas volt, már készülnek a zárszámadások. A márkói Megértés TSZ-ben is a zárszámadáson dolgozik a könyvelő.

Biztató számok„ eredmények látnak napvilágot. Az előzetes számítás szerint 60—65 forintot ér egy munkaegység értéke. Eddig két tag jelentette be kilépési szándékát, a többiek viszont úgy nyilatkoznak, hogy közösen dolgoznak. Az őszi munkákkal már végefelé tartanak. 14—15 hold kalászos vár elvetésre, de ezt már nem tudják elvetni. Éppen ezért úgy döntöttek, hogy a hiányzó kalászos területet majd tavasszal tavaszi búzával vetik el.

Feloszlott az évek óta egyhelyben topogó tsz

Nemesbük községben éveken keresztül gyengén müködött a termelőszövetkezet. Mindössze néhány öreg tartott ki a közös mellett, a többiek szétszóródtak s a termelőszövetkezet napról-napra erőtlenebb lett. A termelőszövetkezet november első napjaiban feloszlott. A tagság között — a bevitt földterületet és állatállományt figyelembevéve — érdem szerint osztották szét a tsz vagyonát. A nemesbüki Szabadság TSZ tagjai egyénileg dolgoznak egyelőre.

Nagyarányú nemzetközi mozgalom a magyar nép megsegítésére

A magyar nép megsegítésére széleskörű állami és társadalmi mozgalom van kibontakozóban az egész világon. Jelentős segítséget nyújtanak hazánknak a testvéri népi demokratikus országok kormányai és társadalmi szervei. Egyre nagyobb méreteket ölt a nemzetközi vöröskereszt szervezet segélyakciója. A Szovjetunió már ismertetett segélyét követően egymásután jelentik be a népi demokratikus országok hozzájárulásukat sebeink begyógyításához. A ROMÁN NÉPKÖZTÁRSASÁG 5000 tonna kőolajterméket, 5000 tonna tüzifát, 25 000 köbméter különböző faanyagot, 100 000 négyzetméter kátránypapírost, 10 000 tonna sót, több ezer tonna cementet és szeget szállít hazánkba. A BOLGÁR NÉPKÖZTÁRSASÁG haladéktalanul Magyarországra küld 1000 tonna cukrot, 700 tonna rizst, 1000 tonna szárazbabot, 100 tonna kekszet, 5000 tonna cementet, 2000 köbméter keményfa-gerendát, 2000 köbméter keményfa-deszkát, 30 000 köbméter tüzifát, 26 000 tonna fekete kőszenet, 3000 tonna nyersolajat.

Széleskörű tömegmozgalom indult a Bolgár Népköztársaságban „A testvéri magyar nép megsegítésére" elnevezéssel.

A mozgalom célja, hogy a bolgár nép adakozásából gyógyszereket, élelmiszert és iparcikkeket juttassanak a magyar népnek.

Jelentős segítséget nyújtott és nyújt hazánknak a LENGYEL NÉPKÖZTÁRSASÁG. Eddig légi úton 795 liter vért, 415 liter vérplazmát, 16 tonna gyógyszert és vért helyettesítő szert, 4000 kg ablaküveget és 3000 kg élelmiszert. Tehergépkocsin Magyarországra küldtek 4000 kg tejport, 8000 kg gyógyszert és kötszert. Előkészítés alatt áll 15 tonna liszt, 2 tonna füstölt szalonna és 6 tonna gyógyszer küldése. A következő napokban útnak indítanak gyógyszeren és kötszeren kívül 52 tonna lisztet és 20 tonna halkonzervet, valamint épitőanyagot.

Társadalmi gyüjtésből november 11-ig már 10 millió zloty gyült össze.

A NÉMET DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG rádiója által kezdeményezett gyűjtés eddigi eredménye 2 336 000 keleti márka. Az OLASZ VÖRÖSKERESZT elnökének tájékoztatásából megtudtuk, hogy 10 vagon citrom van útban Bécs felé és 400 tonna rizs áll útrakészen. A GÖRÖG VÖRÖSKERESZT november 2-án útnak indított 770 kg különböző gyógyszert, 1000 láda élelmiszert és 2000 dollár készpénzt a bécsi vöröskereszt címére.

A SVÁJCI VÖRÖSKERESZT közleménye szerint a készpénzben beküldött adományok összege meghaladja a 2 és félmillió frankot, ezenkívül több mint *félmillió csomag* gyűlt össze ruhanemű-, cipő- és élelmiszer-adományokból. A *zürichi diákszervezet* élelmet, ablaküveget szándékszik Budapestre szállítani. BELGIUMBAN a belga vöröskereszt, a kommunista és szocialista párt indított gyüjtést a magyar nép megsegítésére. Különböző FRANCIA társadalmi szervek gyüjtésének eredményeként nagymennyiségű ruhanemű, gyógyszer és élelmiszer gyült össze. A FINN KORMÁNY az állami költségvetésből 500 millió márkát irányoz elő Magyarország megsegítésére. A társadalmi gyüjtés eredménye Finnországban november 11-ig 18 millió márka.

Az utóbbi hetek eseményei nehéz helyzetbe hozták a Magyar Népköztársaságot. A magyar nép nehéz tél elé néz. Ezért nagyfontosságú minden segítség, amelyet hazánk számára a különböző országok népei nyújtanak.

Értesülésünk szerint a határállomásokon nagymennyiségű élelmiszer, gyógyszer vár szállításra. Most elsősorban a magyar vasutasokon múlik, hogy a nagyfontosságú adományok mielőbb rendeltetési helyükre kerüljenek. Az adományok kiosztását a Magyar Vöröskereszt a legsúlyosabban sérült budapesti kerületekben kezdi meg a kerületi elosztóhelyeken.

ÚJ ÚT
A Magyar Szocialista Munkás Párt Veszprém megyei Ideiglenes Intéző Bizottságának lapja
Szerkeszti: a szerkesztőbizottság
Terjesztik: a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok. Előfizetés: postahivataloknál és kézbesítőknél. Havi előfizetési díj. 11 forint.
MNB egyszámlaszám: 01 915 066-197.
Veszprém megyei Nyomda Vállalat.

A megyei tanács hírei

Veszprém város területén a harcok megszünte után, azonnal megkezdődött a károk felmérése és azok helyreállításának munkái. A Megyei Tanács Végrehajtóbizottsága 1 millió forintot biztosított a helyreállítást végző vállalatok részére. A város területén elsősorban a lakások, egészségügyi intézmények és a legfontosabb középületek rendbehozása folyik. A végrehajtóbizottság a külföldről érkező építőanyagok megérkezéséig a megye területén fellelhető valamennyi építőanyagot igénybevette s azok elszállítása Veszprémbe folyamatban van. A károk helyreállításának meggyorsítása érdekében sürgős segítséget kér a végrehajtóbizottság a kormánytól, elsősorban üveg, épületfa, cement és cserép biztosítása érdekében.

Veszprém megye területén valamennyi járási és városi végrehajtóbizottság megkezdte működését, s elsősorban a lakosság közellátásának biztosítását tartják fő céljuknak.

Veszprém város óvodáiban, általános iskolai napköziotthonokban megkezdődött a rendszeres tanítás már november 12-én. Tegnap az 1. számú fiúiskolában és a gyógypedagógiai iskolában is megkezdődött az oktatás.

A megyei tanács végrehajtóbizottságának szociálpolitikai csoportja 2—300 forint összegű pénzbeli gyorssegélyben részesítette azokat a veszprémi károsultakat, akik erre rászorultak. A szociálpolitikai csoport 10,000 forintos póthitelt nyitott, hogy az e téren jelentkező jogos igényeket gyorsan kielégíthesse.

A járási TSB elnökök figyelmébe

A megyei TSB felkéri a járási TSB elnököket, hogy kezdjék meg a téli falusi sportversenyek szervezését. Azoknak a falusi sportköröknek, amelyek jelentkeztek a téli versenyekre és felszerelési hiányuk van, a megyei TSB felszerelést utal ki. A sportkörök ezirányú igényüket levélben a járási TSB-nek jelentsék be.

SPORT

Mi újság a megyei sportéletben?

Kétségkívül ma sokkal fontosabb problémák, események foglalkoztatják az embereket, az egyszerű dolgozókat, mint a sport. Országunk nehéz helyzetben van és igen sok a megoldásra váró feladat. Az emberek többsége éles szemmel figyeli ezeket az eseményeket, de azért imitt-amott a sportra is szót vetnek, a sporteseményekre is gondolnak. Ma hazánkban nem folynak versenyek, nincsenek bajnoki mérkőzések, de az emberek szívében él a sport és sokat gondolnak a jövő eseményeire.

Ez nem csoda, hiszen a három héttel ezelőtt megszakadt sportélet sok érdekes, a jövő szempontjából igen fontos mérkőzéssorozat megszakítását is jelentette. Bajnoki versenyek maradtak el, osztályozó mérkőzések nem kerülhettek sorra, s ezek a tények ma mind foglalkoztatják a sportolókat, sportembereket egyaránt. Csapatok jövőbeli szereplése függnek ezektől, s az egyszerű szurkolók is várakozással tekintenek a sportélet elkövetkezendő lehetőségei felé.

Mi újság a sportéletben?

Tegnap ezzel a kérdéssel fordultunk a megyei TSB-hez, ahonnét több más kérdésre kaptunk feleletet. Lássuk először is az osztályozó mérkőzések ügyét. Az OTSB értesítése szerint osztályozó mérkőzéseket egyelőre nem kell rendezni. A V. Haladásnak és a megyei II. o. bajnokoknak az osztályozó mérkőzésektől nem kell tartani. Az OTSB-nél most folynak a tárgyalások a magyar sport átszervezésére vonatkozóan és természetesen ezzel egyidőben a labdarúgó bajnoki rendszer megváltoztatásáról is szó van. Hogy milyen bajnokságok lesznek, erről még nincs végleges döntés, de a tájékoztatás úgy szólt: ezt a fontos változtatást a közeli napokban nyilvánosságra hozzák.

Másik kérdésünk az volt: milyen versenyek és bajnoki mérkőzések vannak elmaradva, illetve milyen sporteseményekre lehet számítani a közeljövőben, amikor már helyre áll a teljes rend. A versenynaptár szerint vívásban, birkózásban, ökölvívásban, asztaliteniszben, tornában, kosárlabdában és labdarúgásban vannak még hátra bajnoki versenyek. Természetesen ezenkívül a kimondottan téli sportágak küzdelmeiről lehet szó.

A megyei TSB a labdarúgók foglalkoztatására is gondol. Téli Kupa kiírását tervezik, melyben a megyei II. osztályú csapatok is résztvehetnek majd. A kézilabda szövetség ez évben is kiírja a nagy népszerűségre szert tevő téli teremkézilabda bajnokságot, amelyen a múlt évhez hasonlóan labdarúgók alkotta csapatok is résztvehetnek.

A sportolók vágynak a versenyzésekre. A szakosztályok kezdjék el a tervszerű munkát, készüljenek az elkövetkezendő versenyekre. A TSB-nél megkezdték a munkát, mihelyt lehet, kiírják a versenyek időpontját.

Győzött a Honvéd a Bilbao ellen

Nem hivatalos értesüléseink szerint a Bp. Honvéd labdarúgó-csapata első Európa Kupa-mérkőzésén a spanyol Bilbao ellen győzelmet aratott. Egyes hírek szerint 4:1, más közlemények szerint 5:1 arányban győzött a magyar bajnokcsapat.

Két magyar labdarúgó győzelem Belgiumban

Értesülésünk szerint a Honvéd és az MTK labdarúgó-csapata legutóbb Belgiumban játszott. Ellenfelük nevét nem sikerült megtudnunk, csupán az eredményt: a Honvéd 3:0, az MTK pedig 6:2 arányban győzött.